

TRGOVSKI

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

P. n. Licejska knjižnica

Ljubljana.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VIII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 4. julija 1925.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 77.

Pavel Cvenkel:

Padec lire in naša lesna trgovina.

Pred dobrim tednom sem čital v naših časopisih od različnih strani poslana poročila, češ, da naša lesna trgovina ugodno prospeva. Ne vem, kakšen namen bi naj ta poročila imela, povedati pa moram le to, da so bila ta poročila zmotna in vseskozi napačna. Taka poročila škodujejo producentom, industrijalcem pri nakupu, vsem lesnim trgovcem pa pri obdavčenju. Nepobitna resnica je, da se ni nabajala naša lesna trgovina še nikdar v tako slabih razmerah, da ni preživela še tako slabih časov, kakor jih preživlja danes in da je stanje vseh lesenih trgovcev naravnost obupno.

Kje leži krivda, kje vzroki, kje od pomoč?

Naši izvozniki so prodajali in prodajajo svoje blago še danes po veliki večini skoro izključno samo v li-rah in ne v dinarjih. Špekulirali so pri blagu in pri valuti. Mogoče se je ta špekulacija posrečila pri enem ali drugem, da pa je taka dvojna špekulacija pogubonosna, dokazal je zadnji rapidni padec lire, ki je že, oziroma bo še popolnoma uničil marsikaterega naših lesenih trgovcev.

Kdorkoli izmed lesenih prijateljev me je srečal, vsak me je vprašal: »Povej mi, kaj bode z liro?« Noben den me pa ne vpraša, kako stoji drahme, kako pesete, kako funti, kako dolarji. To je najboljši dokaz, da imajo vso našo trgovino Italijani v zakupu. Les, ki ga kupujejo pri nas, pa Italijani ne konsumirajo sami, ampak ga predelane ali tudi nepredelane ga izvažajo čez morje v najrazličnejše pokrajine in to seveda z velikanskim

dobičkom. — Ali si res mi sami ne moremo poiskati čez lužo direktno konsumente? Zaslužek na naši strani bi bil mnogo večji, cene za konsumenta pa nižje. Naravna pridobitev za oba kontrahenta. Doseči moremo to pa le, ako imamo svojo luk, svoje pristanišče in svoje ladje. Za pristanišča bi morala nujno skrbeti država sama, ladij pa imamo itak proti razmeroma nizki najemnini dovolj na razpolago.

Država naj železniški tarif visokosti dinarja primerno zniža — dovolj časa se nam to že obljubuje — in čas bi bil, da se obljube že enkrat vsaj deloma izpolnijo. Konkurenca Avstrije in Češkoslovaške nas tlači vse do danes k tlom, sedaj nam je pa še Rumunija sedla za vrat. Cene lesu so naši trgovci znižali do skrajnosti, stori naj svojo dolžnost tudi železnica.

Naši državniki in vodilni možje naj se ogledajo malo pri sosednjih lesno-izvoznih državah in videli bodo, kako skrbje tuji državniki za svoje državljane-izvoznike; prišli bodo do prepričanja, da se je mnogo, mnogo zamudilo in da je skrajni čas energične in hitre pomoči; kajti ako propade lesna trgovina, bode neizogibno nastopila velikanska socialna beda, s katero pač žalibog naši vodilni možje še danes ne računajo.

Lesni producenti in trgovci so stori- rili vse, da se vzdržijo na površju, stori pa naj tudi država svojo dolžnost. Dajte nam enako orožje, voljo pogum in moč imamo in smelo in uspešno se bomo merili z vsemi našimi konkurenti.

Ali imajo velesejmi smisel?

Ni še davno temu, ko so se velesejmi prirejali samo v največjih trgovskih centrih Evrope. Tja so prihajali tovarnarji in trgovci iz cele Evrope, eni da prodajajo, a drugi da kupujejo. Vsak prodajalec je bil siguran, da bo veliko prodal, ker je tudi kupcev bilo veliko. Največji velesejmi je bil za Vzhodno Evropo v Nižnjem Novgorodu, za Srednjo Evropo v Leipzigu in za Zahodno Evropo v Lyonu.

Vpraša se, če so ta tri centra za velesejme v Evropi odgovarjala vsem potrebam trgovine in industrije. Trgovci kupci so s svojim kovčekom v roki lahko odpotovali v najoddaljenejša mesta ter naročili blago. Producenti in tudi prodajalci pa z veliko množino blaga niso baš tako lahko potovali na velike daljave. Bili so čisto izpostavljeni velikim nevarnostim in raznim težavam, zato so posečali velesejme v skupinah, da so si na potu vzajemno pomagali. Vendar sopotovali v Nižnji Novgorod večinoma le trgovci iz Rusije, enako so šli na velesejme v Leipzig večini trgovci iz Nemčije in Avstrije, ne pa toliko iz drugih držav. Na velesejme v Lyon pa so potovali trgovci iz Francije, Španije in Severne Italije.

Med tem so se začele prirejati razne razstave v vseh državah Evrope, na katerih so zopet trgovci in industrijci razstajali svoje najboljše produkte. Teh razstav je bilo vedno več, ker je vsako večje mesto šlo za tem, da priredi vsaj eno tako veliko razstavo, na drugi strani pa so letni sejmi postajali vedno večji in večji ter so tako prav za prav gladili pot današnjim velesejmom.

Najdejo se ljudje, ki so proti temu, da sedaj prirejajo velesejme vse države v Evropi. Poleg Leipziga, Lyona in Nižnjega Novgrada se vrše danes velesejmi tudi v Budimpešti, Dunaju, Turinu, Padovi, Milanu, Parizu, Stockholmu, Amsterdamu, Bruxellesu, Manchesteru itd.

Po vojni se je pri nas razvila industrija in trgovina v taki meri, da so se pridobitni krogi tudi odločili začeti s prirejanjem velesejmov. V Ljubljani se letos že peto leto priredi velesejmi in upamo, da bo zopet tako razveseljivo lepo uspel, kakor prejšnji. Razmere so same po sebi pokazale, da je Ljubljana izvrstna trgovska točka za prirejanje velesejmov, saj je Ljubljana ravno vsled svoje najbolj zapadne lege v vsej kraljevini najbližja ostali centralni in zapadni Evropi, in najvažnejše ter največje križišče svetovnih prog v Jugoslaviji. Tu se križajo svetovne proge Pariz—Milan—Trst—Beograd—Sofija—Carigrad, odnosno Beograd—Bukarest, s svetovno progo Praga—Dunaj—Gradec—Trst—Rim ter z vzporedno progo Frankfurt—Monakovo—Beograd. Tako je Ljubljana najizrazitejša predstavitev lica jugoslovanskega narodnega gospodarstva proti zapadu, njeni velesejmi razgrinjajo vse bogastvo in napredek te zemlje in njenih prebivalcev pred očmi tujega sveta. Ljubljana ima predpogoje, da se bo industrija in trgovina čim dalje lepše razvijala. Velesejmu se letos obeta obisk, ki bo še večji nego lani.

Za razvoj industrije in trgovine so vzorčni velesejmi zelo koristni. Trgovci, ki se zanimajo za razvoj velesejmov, delajo torej v svojo lastno

korist. Oni privredniki v Ljubljani in Sloveniji, ki imajo produkte za razstavljanje, pa tega ne store, ne mislijo v bodočnost niti ne precejujejo in preračunajo koristi velesejmov. Vele-

sejmi vabijo zunanje trgovce, kateri na njih mnogo vidijo in se veliko nauče ter tako napredujejo. Razstavljalci dobivajo novih naročnikov in to tudi zaslužijo. K—r.

Likvidacija bivše dunajske poštne hranilnice.

Vprašanje likvidacije bivše dunajske poštne hranilnice je za Slovenijo, ki je bila v vojni in predvojni dobi navezana na ta zavod, eminentne važnosti. Naš rojak g. dr. Fran Pavlič, pomočnik generalnega direktorja poštne hranilnice v Beogradu, ki je aktivno sodeloval pri prizadevanjih, da se to vprašanje za naše interesente čim ugodneje reši, priobčuje v zagrebški reviji »Bankarstvo« jako zanimive podatke o stanju cele zadeve. Ker bodo ti podatki brez dvoma zanimali tudi našo javnost, jih priobčujemo, kolikor se nanašajo na dunajsko poštno hranilnico, v sledečem prevodu:

a) PRAVNI POLOŽAJ.

»V smislu čl. 215. senžermenske in čl. 198. trianonske mirovne pogodbe spadajo poštne hranilnice med ustanove, glede katerih se morajo zainteresirane države posebej sporazumeti, »kako bi dosegle najboljšo in najpovoljnejšo pot za vse strani«. Zato bi za plačilo terjatev naših državljanov napram dunajski in budimpeštanski poštni hranilnici ne zagostoval dogovor med našo državo in Avstrijo, odnosno Ogrsko, ampak so se morali skleniti dogovori z vsemi državami, katerim so pripadali deli bivše Avstrije in Ogrske. Težave glede sporazuma niso obstojale samo v tem, da je bilo večje število pogodnikov z različnimi, tudi nasprotnimi interesi, ampak v glavnem v devalvaciji avstrijske in ogrske valute, ker se nasledstvene države niso mogle zadovoljiti z izplačilom svojih terjatev v avstrijski ali ogrski valuti. Dogovor se je končno sklenil v Rimu dne 6. aprila 1922 med Avstrijo na eni in Italijo, Poljsko, Rumunijo, Češkoslovaško in našo državo na drugi strani glede »poravnave terjatev in vrnitve depojev iz poslovanja poštne hranilnice na Dunaju prebivalcem onih področij, ki so se odecpile od bivše Avstrije«. Slična konvencija se je sklenila v Budimpešti dne 7. novembra 1922 med Ogrsko na eni strani in omenjenimi nasledstvenimi državami na drugi strani razen Italije, ki takrat še ni anektirala Reke, vsled česar se ni smatrala za nasledstveno državo Ogrske. Rimska konvencija se je popolnila z dodatnim aranžmanom v Rimu dne 23. februarja t. l. S tem dopolnilom so se terjatve dunajske poštne hranilnice, ki so bile sekvistiranje od strani Anglije, Francije in Belgije, zamenile z novimi kritji. Ker stopijo vsi ti dogovori v veljavo šele, čim jo ratificirajo vse pogodbenice države, čas prenosa terjatev in depojev ni odvisen od naše države, ki more samo diplomatskim potom pospešiti izvršitev.

b) SPLOŠNA NAČELA KONVENCIJE.

Prvi del konvencije obsega splošna načela, po katerih naj se ustanovi narodnostni blok terjatev za vsako nasledstveno državo. Iz gospodarskih razlogov se je sklenilo, da za pripadnosti k posameznim narodnostnim blokom ni merodajno državljanstvo, ampak redno bivališče upnika na dan 26. marca 1919, to je na dan, ko je Avstrija začela žigosati svoje novčance. Ako so vložniki odnosno imetniki čekovnih računov po preteku tega roka menjali svoje bivališče in se preselili iz področja ene nasledstvene države v področje druge nasledstvene države, izvzemši v Avstrijo, odlečuje o pripadnosti njihovih terjatev k posameznim narodnostnim blokom

državljanstvo, katero bodo imeli ob času, ko stopijo v veljavo sklenjene konvencije na podlagi določil mirovni pogodbe. Pri podružnicah denarnih zavodov in raznih podjetij se smatra za njihovo bivališče kraj, v katerem imajo svoje obratovališče. Vsakemu vložniku je na prosto dano, da pusti svoje vloge pri poštni hranilnici na Dunaju. Nasledstvene države imajo pravico, da priznajo samo deloma ali sploh ne priznajo vseh onih terjatev, ki so nastale po žigosanju novčanic v Avstriji, razen ako gre za pripis obresti ali virmane med posameznimi računi, ki pripadajo istemu narodnostnemu bloku. Razen računov privatnikov se prenese tudi vse terjatve državnih oblastev, uradov in ustanov, ki imajo po naslovu, zabeleženem pri poštni hranilnici, svoj sedež izven področja avstrijske republike.

Za pokritje terjatev posameznih narodnostnih blokov pri dunajski poštni hranilnici se porabijo vsa aktiva, ki so naštetja v čl. 9 konvencije, a deli teh kritij med nasledstvenimi državami se določijo po čl. 10. konvencije.

Razen terjatev v gotovini se prenese tudi vsi depoji vrednostnih papirjev po državljanstvu deponentov, ki morajo dokazati, da imajo svoje redno bivališče izven avstrijske republike. Čim se sklenjene konvencije izvrše, se oprosti poštna hranilnica na Dunaju vseh nadaljnjih obveznosti napram upnikom, katerih terjatve so bile prenešene za izvršitev konvencije, določi vsaka država en zavod, ki bo izvedel vse dogovorjene transakcije. Ta zavod bo dolžan terjatev preračunati v domačo valuto v okvirju prejetega kritja. Pogodbene države imajo pravico, da same odrede, na kak način in s katerimi zneski naj denarni zavod poravnava terjatve upnikov dunajske poštne hranilnice. Vendar se prejeta kritja sme porabiti za plačilo državnih računov, to je kar je na njih državnega denarja šele potem, ko poravnajo terjatve vseh ostalih upnikov.

c) KAKO BODO POSAMEZNE DRŽAVE UGOTOVILE, KAJ JIM PRIPADA?

Pri ugotovitvi pripadajočih prejemkov narodnostnih blokov glede hranilnične- ga poslovanja se bo postopalo sledeče: Prebivalci posameznih pogodbениh držav (razen Avstrije) se pozovejo z javnim oglasom, naj prijavijo svoje terjatve iz hranilnih vlog v določenem roku, to je v roku treh mesecev od dne, ko stopi konvencija v veljavo. Prijavam bo treba priložiti hranilne knjižice. Vlagatelji, ki so že ob času žigosanja avstrijskih novčanic (to je dne 26. marca 1919.) imeli svoje redno bivališče na področju dotične nasledstvene države, bodo morali predložiti samo potrdilo o tem bivališču, dočim bodo morali vlagatelji, ki so se po tem roku preselili iz področja ene države v področje druge (razen Avstrije) ali izven področja bivše Avstrije dokazati svoje sedanje bivališče in svoje državljanstvo, katero so si pridobili po določenih senžermenske mirovne pogodbe.

O uvrstitvi vlog umrlih upnikov odloča zadnje bivališče, odnosno pristojnost pokojnika, pri pravnih osebah, ki ne obstoje več, pa njihov zadnji sedež.

Prošnje za uvrstitev vlog v posamezne narodnostne bloke onih vlagateljev, ki so se po 26. marcu 1919 preselili v

domovino, se bodo upoštevale samo, ako niso po tem roku na dotični račun ničesar plačali, oziroma vložili.

Ako je vlagatelj izgubil knjižico, mora ob prijavi vložiti prošnjo, da se izgubljena knjižica amortizira.

Za ugotovitev blokovih pripadnikov iz čekovnih računov je dogovorjen nastopen postopek: Poštna hranilnica sestavi začasne bloke upnikov po naslovih lastnikov čekovnih računov, kakor so prijavljeni. Lastniki čekovnih računov se obveste pisмено, kako so se uvrstile njihove terjatve. Ako se ob tej priliki pokaže, da je naslov lastnika čekovnega računa ostal neizpremenjen, ali da je izpremenil svoj naslov samo v mejah ene in iste države, se ne bo od njega zahtevalo nobenih nadaljnjih dokazov za definitivno uvrstitev v dotični narodnostni blok. Ako se pa ob tej priliki ugotovi, da se je lastnik čekovnega računa preselil na področje druge narodnostne države ali da se je priselil iz področja, ki je bilo izven mej bivše Avstrije, mora dokazati svoje državljanstvo in svoje sedanje bivališče. Ako bi zahteval lastnik čekovnega računa, ki se vodi v žigosanih avstrijskih kronah, da se njegovo dobro ime uvrsti v en ali drug narodnostni blok, mora poleg državljanstva in bivališča dokazati še, da ni na svoj čekovni račun po prevodbi na žigosane avstrijske krone ničesar plačal, ničesar preodkazal potem virmana in sploh ničesar prejel. Pripisi obresti se ne smatrajo za izpremembo računa.

Za čekovne račune pokojnikov je merodajno njihovo bivališče dne 26. marca 1919, a če tega ni, njihova pristojnost. Pri pravnih osebah, ki ne obstoje več, odloča njihov zadnji sedež. Ako lastnik čekovnega računa v roku enega meseca po prejemu obvestila izrecno ne zahteva, da se obdrži njegov čekovni račun na Dunaju, se smatra njegovo uvrstitev v narodnostni blok za definitivno.

Na ta način, po stanju terjatev iz dodeljenih jim hranilnih in čekovnih računov na dan likvidacije — z obrestmi do tega dne ugotovljeni narodnostni bloki tvorijo terjatve blokov posameznih pogodbenih držav. Za dan likvidacije se smatra zadnji dan onega meseca, v katerem stopi konvencija v veljavo.

č) KOLIKO DOBI NAŠA DRŽAVA.

Naša država dobi za kritje svojih terjatev po čl. 11. dotičnega aranžmana, ki nadomestuje čl. 10. rimske konvencije, sledeče vrednote:

1. Poštna hranilnica na Dunaju odstopi zavodu, kateremu bode poverjena izvišitev konvencije, svoje terjatve napram naši poštni upravi iz poslovanja po prevratu. Po obračunu poštna hranilnica na Dunaju znašajo njene terjatve približno 35 milijonov kron. Ako so naši podatki točni, znači ta cesija za naš blok prejemek 25 milijonov jugoslov. kron, t. j. 6.250.000 dinarjev.

2. Za 8 milijonov kron nominala negažiranih predvojnih rent, katere mora naša država po mirovni pogodbi zamenjati z našimi obveznicami v nominalni vrednosti 2 milj. Din.

3. Poštna hranilnica na Dunaju odstopi vse svoje lombardne terjatve napram našim državljanom, ki stanujejo izven področja sedanje Avstrije. Po podatkih poštna hranilnica na Dunaju znašajo te terjatve 5.914.589,32 K, za njihovo kritje so deponirani vrednostni papirji v vrednosti 5.895.550 K nominala avstrijskih vojnih posojil, 3.557.800 K nominala negažiranih predvojnih rent in približno 30.000 K nominala drugih vrednostnih papirjev. Ker je pretežni del lombardnih terjatev zavarovan z vojnimi posojili, ki so za naše državljanke brez vrednosti, moramo računati s tem, da se bo dobilo v najugodnejšem primeru eno tretjino od cediranih terjatev, kar bi znašalo 2 milj. kron, t. j. 2 milj. dinarjev.

4. Terjatev dunajske poštna hranilnice iz čekovnih računov napram naši poštni hranilnici v Sarajevu, kar znaša okoli 1.400.000 K, t. j. 370.000 Din.

5. Končno 1.000.000.000 avstr. kron, pretvorjenih v dinarje po povprečnem dnevnem kurzu na dunajski borzi za čez dne 1. decembra 1924., kar znaša približno 960.000 dinarjev.

Naše celokupno kritje znaša potemtakem po minimalni oceni približno 10 milijonov dinarjev. Po podatkih poštna hranilnica dosega naš narodnostni blok

čekovnih vlog 24.432.153,59 K, t. j. 6 milijonov 108.019,20 Din. Od teh odpade na privatnike 14.444.193,36 K, na državne račune pa 9.987.860,84 K. Točno vsoto naših hranilnih vlog pri poštni hranilnici na Dunaju bomo mogli ugotoviti šele, ko se izvrši popis prijav v zmislu drugega dela konvencije. Po podatkih, zbranih leta 1919 in 1920, znašajo naše hranilne vloge približno 15 milijonov kron, t. j. 3.750.000 Din, tako da bi znašal blok čekovnih in hranilnih terjatev skupaj z državnimi računi približno 9.860.000 Din.

d) PO KAKŠNI RELACIJI SE UTEGNEJO PORAVNATI DOLGOVI DUNAJ-SKE POŠTNE HRANILNICE?

Razmerje tega pokritja napram terjatev iz naših čekovnih in hranilnih vlog pri poštni hranilnici na Dunaju bo doseglo relacijo 4 K : 1 Din, torej isto, po katerem so se zamenjale na našem področju bivše avstrijske krone. V primeru, da bi prijava terjatev iz hranilnih vlog presegla vsoto 15 milijonov kron, bo ostajala za poravnavo privatnih terjatev še vedno rezerva 10 milj. kron, kolikor znašajo državni čekovni računi, ki se bodo poravnali šele, ko bodo poravnani vsi privatni računi.

e) PRENOS DEPOJEV.

O prenosu depojev vrednostnih papirjev obsega III. del konvencije sledeče odredbe: Deponenti se morajo pozvati, da prijavijo svoje depoje in da pooblaste s prenosom denarni zavod, kateremu bo poverjena izvršitev konvencije. Prijavi bo treba priložiti dokaz o državljanstvu in o stanovanjskem izven področja avstrijske republike. Za pristojnost depojev umrlih je merodajno pokojnikovo državljanstvo, odnosno pristojnost in zadnje stanovanjsko bivališče.

Terjatve v gotovini, ki se nanašajo na posamezne depozitne račune, se smatrajo za prijavljene že s tem, da se vloži prijava depoja.

Prijavi bo treba priklopiti še depozitne listine. Ako so se izgubile, mora lastnik depoja pisмено izjaviti, da jamči za vso škodo, ki bi mogla nastati iz izročitve depoja.

Avstrija je dolžna brez vsakega davka in brez vsake takse izročiti depoje, za katere so potrjeni in izpolnjeni pogoji za prenos. Glede negažiranih predvojnih obveznic se morajo upoštevati navodila reparacijske komisije.

Depoji, ki so vezani kot kavcija, se smejo izročiti samo s pristankom oblasti, kateremu služijo za kavcijo.

Z dajatvami v gotovini v bivših avstrogrških kronah, ki so v zvezi z depozitnimi računi, se bo ravnalo kakor z hranilnimi vlogami, a dajatve v tujih valutah se morajo izvršiti v teh valutah.

Ker sedaj poteče rok za sestavo narodnostnega bloka predvojnih negažiranih rent, je Avstrija pristala na to, da se naši depoje prenese, čeprav konvencija še ni stopila v veljavo. Zaradi tega je popis prijav za depoje pri poštni hranilnici na Dunaju v naši kraljevini bil že izveden meseca marca l. 1923. in se vsi prijavljeni depoji prenesejo z Dunaja v najkrajšem času.

Peti del konvencije obsega končne odredbe, ki so za upnike poštna hranilnice važni v toliko, ker se z njimi Avstrija zavezuje, da ne bo za prenos pobrala nikakih pristojbin.

Proti nedopustni prodaji košarskih izdelkov na mariborskem trgu.

Mariborski producenti košarskih izdelkov in trgovci s tem blagom trpijo občutno konkurenco od strani raznih oseb iz ptujskega okraja, ki prodajajo ob tržnih dnevih v Mariboru razno košarsko blago. Dotičniki, nimajo obrtnih listov za izdelovanje teh izdelkov in vrhu tega prinašajo na prodaj tudi tako blago, ki so ga kupili drugod.

Smatramo, da je ta konkurenca po obrtnih predpisih nedopustna in da bi se dotičnim košarjem moralo od strani obrtne oblasti in tržnega nadzorstva prepovedati prodajanje ob mariborskih tržnih dnevih.

Ob tržnih dnevih je dovoljeno prodajati samo razna živila in surovine, gospodarsko in poljedeljsko orodje, izdelke, ki spadajo k običajnim podeželskim postranskim opravilom kme-

ta iz okolice in predmete za vsakdanjo potrošnjo. K tem predmetom pa izdelki ptujskih košarjev ne spadajo. So sicer predmeti, ki se rabijo v gospodinjstvu, niso pa orodja. Tudi niso izdelki, katere navadno postransko izdelujejo kmetje iz mariborske okolice.

Pričakujemo od pristojne oblasti, da naredi na mariborskem trgu v tem oziru red.



Iz naših organizacij.

Izlet v Lesce in Vintgar v zvezi z ogledom tovarne verig v Lescah in lesne industrije »Vintgar« priredi za svoje članstvo Trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani, v nedeljo dne 12. julija 1925. Odhod iz Ljubljane glavni koledvor ob 6:43 zjutraj. V Lescah ogled tovarne verig zajutrek, ob 11:05 odhod iz Lesca na Javornik, nato pešizlet čez Vintgar. V restavraciji društvenega častnega člana in bivšega dolgoletnega tajnika g. Goloba skupno kosilo in nato ogled industrije »Vintgar«. Po ogledu prosta zabava z godbo in petjem. Povratek iz postaje Podhom z zadnjim (turistovskim) vlakom. Obvezne prijave za celodnevno udeležbo najkasneje do torka, dne 7. julija. Pevci se ob enem vabijo, da pevske vaje ob torkih in petkih redno in polnoštevilno posejajo. Odbor.

Trgovina.

Razsodišče ljubljanske borze. Pri razsodišču ljubljanske borze za blago in vrednote se v času od 20. julija do 17. avgusta t. l. ne bodo vršile usne razprave.

Tedenski sejmi na zagrebški borzi. Zagrebška borza bo prirejala od danes naprej vsako soboto tedenske sejme. Na teh sejmih se bo prodajalo kolonialno blago in vsi podeželski proizvodi. Dostop do sejmov bodo imeli zagrebški in drugi trgovci. Interesenti bodo lahko prinašali vzorce seboj ali jih pošiljali blagovnim mešetarjem. Na ta način hoče borzna uprava dvigniti zanimanje za borzne kupčije med trgovci.

Naš izvoz v maju. Po podatkih Generalne direkcije carin se je v mesecu maju t. l. izvozilo iz naše kraljevine 448 tisoč 836 ton raznega blaga v vrednosti 901.818.933 Din (75.763.366 Din v zlatu) napram 813.973 tonami v vrednosti 738 milijonov 583.584 Din (51.418.004 Din v zlatu) v enakem času leta 1924. Napredek izvoza znaša torej v letošnjem maju 129.863 ton (40,71%) v vrednosti 163 milijonov 235.349 Din ali v zlatu 24 milijonov 345.362 Din (47,34%). Na prvem mestu med izvoznimi predmeti se je nadalje nahajala turščica, katere se je izvozilo ja 430,4 milijonov Din; potem slede (v milijonih Din) gradbeni les 109,9; ječja 57,5; goveda 42,8; surovi baker 30,1; sveže meso 16,1; cement 15,9; konji 12,3; izkcpnine in rude 11,6; svinec v ploščah 9,0; hmelj 9,0; svinje 7,9; drobnica 7,7; jagnječje in jarcje kože 6,3; predivo 6,2; lesni izdelki 5,5; mesni izdelki 5,2 in ostali predmeti. Ves izvoz v prvih petih mesecih 1925 je znašal 1.786.640 ton v vrednosti 3834 milijonov 981.589 Din (320.540.594 Din v zlatu) 3.525.256.314 Din (245.376.567 Din v zlatu) v enakem času 1924. Napredek napram lani znaša 491.843 ton (37,49% v vrednosti 309.725.275 Din ali 75 milijonov 164.027 Din v zlatu (30,63%).

Potrditev poravnave. Poravnava sklenjena v poravnalni zadevi zapuščine po Vinku Majdiču, veleindustrijalcu v Kranju je sodno potrjena. Štirinajstdnevni kurzni rok začne teči 5. t. m.

Polom velike tvrdke v Dubrovniku. Veliko pozornost vzbuja polom tvrdke Betonis. Policija je prišla lastnika tvrdke Betonisa in ravnatelja Mulanovića.

Naša trgovinska agentura v Varšavi. V Varšavi se je osnovala trgovinska agentura SHS. Za vodjo je postavljen g. Branislav Luksik, industrijalec v Varšavi.

Ta polem bo bržčas imel za posledico plačilne težkoče še nekaterih tvrdk, ki so bile z njo v poslovnih zvezah.

Opozorjamo na današnji oglas »Vzajemne posojilnice«, posebno glede trgovskih kreditov.

Industrija.

Redni občni zbor Trboveljske premogokopne družbe. Dne 30. junija se je vršil v prostorih Trboveljske premogokopne družbe v Ljubljani 52. redni občni zbor, na katerem je bilo zastopanih 633 tisoč 594 delnic. Produkcija vseh rudnikov je znašala v poslovnem letu 1 milijon 560.310 ton in se je proti lanskemu letu povišala na 18%. Cementarna je vključ veliki stagnaciji v stavbinstvu lahko razpečala 2040 vagonov portlandskega cementa, medtem pa je produkcija in oddaja apnenic radi oslabiljene gradbene podjetnosti zaostala proti lanskemu letu. V poslovnem letu se je izvršil prenos sedeža družbe v Ljubljano. Pri tej priliki je odstopil dolgoletni generalni ravnatelj g. Julij Bellak od svojega mesta ter se je vodstvo poslov poverilo ravnateljskemu kolegiju pod predsedstvom g. ravnatelja Skubca.

Čisti dobiček je znašal 38.530.792,13 dinarjev in je občni zbor sklenil, da se izplača dividenda od 30 Din na delnico ter se bo vnovčeval kupon št. 12 od 30. junija t. l. naprej.

Mlinarji zahtevajo ponovno uvedbo uvozne carine na moko. Iz Beograda poročajo: V Centrali industrijskih korporacij se je vršila konferenca mlinarjev iz vse naše države. Razpravljalo se je o vprašanju uvozne carine na moko ter se je soglasno sklenilo, da se pri vladi podvzamajo koraki za ponovno uvedbo uvozne carine na moko, s čemer bi se omogočilo delo mlinov. Po konferenci so zastopniki mlinске industrije posetili pristojne ministre.

Amerikanski stroji v Nemčiji. V teku leta 1924 je uvozila Nemčija iz Amerike stroje v vrednosti 2.590.402 dolarja, napram 753.553 dolarjev v letu 1923. Tako je Nemčija, kot nakupovalka ameriških strojev prešla iz 25. mesta v letu 1923 na 13. mesto v letu 1924. Predvojne številke so znašale 3.177.648 dolarjev v letu 1910 in 5.259.454 dolarjev v letu 1913. Tedaj je bila Nemčija 3. klijent Amerike glede nakupovanja strojev.

Obrt.

Važno za mizarska podjetja. Trgovska in obrtniška zbornica opozarja, da bo komanda V. Armijske oblasti v Nišu nabavila za svojo uporabo večjo količino pisarniškega pohištva od najfinejše do najpriprostejše vrste. Producenti in trgovci te stroke se pozivajo, da vpošljejo svoje kataloge in cenovnike pisarniškega, salonskega in sobnega pohištva iz trdega in mehkega lesa goriimenovani komandi. Pri določanju cene se mora predvideti in vračunati ceno s prodajo franke vagon železniška postaja Niš in plačanje 4 1/2 % za državne takse in davke.

Denarstvo.

Rapidno padanje lire. V italijanskem ministrskem svetu sta ministrski predsednik Mussolini in fin. min. Di Stefani poročala o vzrokih padca lire. Konstatirala sta, da padca niso krive objektivne razmere in gospodarski položaj v Italiji, ki je popolnoma normalen, ampak špekulacija. Ministrski svet je odredil energične mere proti špekulantom, ki povzročajo paniko.

Ustanovitev albanske narodne banke? Po dolgi razpravi je poslanska zbornica odobrila ustanovitev narodne banke in načrt, ki pooblašča vlado, da najme posojilo v znesku 50 milijonov. Včeraj se taro zasedanje traja nadalje. Včeraj se je vršilo zborovanje poglavarjev bajraktarskih in molisonskih plemen. Predsednik republike je imel ob tej priliki važen govor ter je poročal zborovalcem, da zvesto izvršujejo državne zakone. Vsi poglavarji so slovesno izjavili, da so pripravljeni vse žrtvovati v svrhu zaščite interesov republike. V vsej deželi vlada popoln mir.

Prodaja valut na vidirane potne liste v mesecu juliju 1925. Za potovanje na Angleško: službeni kurz Din 280.—, vrsta valute Lstg., dovoljen iznos 58.—; v Ameriko 57,50, dol. 282; v Kanado 57, kan. dol. 285; na Nemško 13,70, MK 1187; v Poljsko 9,70, Zl. 1676; na Francosko 2,71, F. fr. 6000; v Švicarsko 11,18,

Sv. fr. 1454; v Italijo 2:16, Lir 7526; v Belgijo 2:68, B. fr. 6066; v Holandijo 23:90, H. fl. 680; v Češkoslovaško 1:71, Čk 9508; v Rumunsko 0:29, Lei 30:678; v Bolgarsko 0:415, Levi 19:590; v Dansko 840, Pez. 1936; v Grčijo 0:96, drah. 1056; v Norveško 0:70, Nk 1676; v Španjo 8:40, Pez. 1936; v Grčijo 0:96, drah. 8569; v Avstrijo 9:10, Š. 2006; v Ogrsko (1000 kron) 0:81, Og. kr. 10.030.000.

Pred novimi pogajanjimi radi vprašanja medzaveznikiških dolgov. Naznanja se, da se bodo v najkrajšem času začela pogajanja s Francijo, Belgijo, Jugoslavijo in Češkoslovaško za ureditev njihovih dolgov. Vsi člani komisije za ureditev dolgov so radi neznosne vročine odpotovali na deželo, odkoder se povrnejo jutri.

Davki in takse.

Davek na zaslužek telesnih delavcev. V nedeljo dne 29. t. m. se je vršila pri generalni direkciji neposrednih davkov konferenca, na kateri se je obravnavalo pravilnik za pobiranje omenjenega davka. Konferenca ni donesla nikakih bistvenih pozitivnih rezultatov. Zastopnik generalne direkcije ni hotel pristati niti na ukinitve pobiranja remontno-komorskega prireza niti na druge zaloge materijalnega značaja. Pristal je samo na koncesije formalnega značaja, s katerim naj se pobiranje izenostavi. Med drugimi je pristal na to, da se bo davek z vsemi pribitki vred pobiral z enotnim odstotkom, ki je določen na 3,3%, in da se izpremeni postopek na odvajanje in potrjevanje pobiranih zneskov. Namesto v posebni davčni knjžici bo moral delodajalec potrditi delavcu ob izstopu iz službe v delavski knjžici, da je zadostil svoji davčni dolžnosti. Končno odločbo o zadevi si je pridržal minister za finance, v skladu z mnenjem finančnega odbora Narodne skupščine, ki bo o njej sklepal v eni prihodnjih sej.

Izenačenje neposrednih davkov. Komisija za revizijo in končno redakcijo zakonskega predloga o neposrednih davkih je končala svoje delo in se nahaja poročilo v tisku ter bo v kratkem predloženo finančnemu odboru, vendar nikdo ne veruje, da bi bila stvar do novega finančnega zakona rešena in da bi do takrat mogla stopiti v veljavo.

Davek na poslovni promet. Dosedaj se je pri nas splošno tolačilo, da se davek na poslovni promet pobira samo pri izplačilih državnih dobav, ne pa tudi pri izplačilih dobav za samoupravna telesa. V zadnjem času pa je generalna direkcija neposrednih davkov odredila, da morajo pobirati davek na poslovni promet tudi blagajne samoupravnih teles (sreži, občine, cerkve, samostani itd.), ob izplačilu dobav in pobrane zneske sprati odpremljati pristojnemu davčnemu uradu, dasi zakon sam izrecno navaja, da se plačuje davek z odbitkom samo ob prejemanju izplačil pri državnih blagajnah za državne dobave. Materijelno je sicer odbijanje za prejemnika brez pomena, ker mu ni potreba potem od prometa s samoupravnimi telesi odpremljati davka po preteku četrtletja, v formalnem oziru pa vendar nalaga samoupravnim telesom večje dolžnosti, davkoplačevalcu pa evidenco že od dobav plačanega davka. Odredba kaže s kakšnimi prisiljenimi razlagami zakona se generalna direkcija neposrednih davkov trudi, ne da izenostavi, ampak komplacira ves postopek pri pobiranju davka na poslovni promet.

Carina.

K novi carinski tarifi nam piše mufakturist: Dovolite mi, da navedem le par primerov v dokaz za to, kako porušeno je sestavljena naša nova carinska tarifa, kako se je pri tem za naše gospodarstvo tako važnem delu upoštevalo, zdi se, v prvi vrsti finančne in potem šele gospodarske momente. 1 tucat slabih ženskih nogavic tehta 1 kg in je vreden približno 88 Din. Carina na ta tucat je znašala po starem 360 Din (car. p. 280), ali za tucat + 12% agio Din 43.20. Po novem znaša postavka 630.— ali za tucat + agio Din 75.60. Carina na najpriprostejše nogavice znaša tedaj skoro 90% vrednosti blaga. Predstavljajmo si tu položaj grosista, ki bo moral sedaj n. pr. za 1 vagon blaga plačati namesto Din 300.000, kar 500.000. Vse to mora grosist še na več mesecev kre-

ditirati ter v sedanjih razmerah tudi po 6 in več mesecev čakati, da dobi ta denar, ki si ga je sam proti visokim obrestim izposodil, nazaj. — Razume se, da ni pri vseh predmetih tako. Že svoječasno sem trdil, da se vse carinske postavke revidirajo, vendar se naj to zgodi potrebam in zahtevam v državi primerne. Nič ne bi rekel, če se zaščitijo industrije, katere imamo v Jugoslaviji, ali nova carina obremenjuje tudi take predmete, katerih v državi sploh ne izdelujemo in jih tudi morda več desetletij še ne bomo izdelovali. Kje se izdeluje v Jugoslaviji n. pr. klot, serge, ki ga rabi vsak krojač pri vsaki obleki, kje hlače, vina, kje sukno, fini ali srednji ali tudi slabi zefirji? — Tkanina za žimnice plača n. pr. 43% carine ali skoro 10 Din carine na meter in takih vzgledov iz prakse bi prav lahko navedel še več. In za volno? Že po starem se je plačevalo za najslabše blago 65% carine od vrednosti. Danes se bo seveda pri vseh vrstah suknene blaga plačala horendna carina in kaj bo posledica tega? Premožnejši ljudje si bodo kupovali obleke, pa tudi čevlje v inozemstvu in tiho tlapcem se obetajo najlepši časi! Nastaja vprašanje, ali ne bi bilo potrebno nekatere neutemeljene in prefrane postavke nove carinske tarife revidirati?

Osnovanje novega poštno-carinskega urada na Sušaku. V sredo dne 1. julija t. l. se je otvoril v prostorih nove poštne zgradbe na Sušaku poseben poštno-carinski oddelak, v katerem se bo vršilo carinjenje vseh paketov, ki prihajajo iz inozemstva oziroma, ki so namenjeni v inozemstvo. Pristojnost novega poštno-carinskega oddelka se razteza na celo Primorje in bo stal pod direktno upravo carinskih oblasti.

Znižanje izvoznih carin. V četrtek se je vršila seja ekonomsko finančnega komiteja ministrov, na kateri se je pretresalo vprašanje znižanja izvozne carine. Vlada želi, da poveča izvoz. Govori se, da bo znižanje doseglo 50%. Določeno je tudi, da bo znižana carina veljala v prvi vrsti za izvoz živine in mesnih izdelkov. Ti predlogi se v kratkem predložijo ministrskemu svetu v definitivno rešitev.

Promet.

Železniška konvencija z Bolgarsko. V Caribrod je odšla bolgarska delegacija za zaključitev železniške konvencije med našo državo in Bolgarsko. V tej delegaciji so načelnik prometnega ministertva Skurov, direktor carin Bojadžijev in načelnik oddelka za potne liste v notranjem ministertvu Fičev.

Telefon v Italiji v zasebnih rokah. »Tribuna« objavlja izjave avv. Salvatore Pugliese, zastopnika družb, ki bodo prevzele upravo telefona iz državnih rok. Glede tarifov v večjih mestih je avv. Pugliese izjavil, da ostanejo neizpremenjene. V manjših centrih pa se bodo tarifi znižali. Sedanji uslužbenci bodo ostali na svojem mestu, seveda se bodo morali izkazati večje in pridne.

Zračna proga Trst—Benetke—Milan—Turin. »Giornale d'Italia« poroča, da se v septembru uvede zračna zveza Trst—Benetke—Milan—Turin.

Novo postajališče na progi Zagreb—Sušak. Izza 1. julija t. l. se je otvorilo na progi Zagreb—Sušak za potniški in prtljažni promet postajališče Belaviči. Ustavljalji se bodo potniški vlaki št. 311 in 312, 811 in 812, mešani vlaki 342 in 343, 345 in 350.

Popust železniške tarife za prevoz blaga preko Sušaka. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani nam sporoča, da je 30% znižanje železniške tarife, katero je odobrilo prometno ministertvo z odlokom z dne 23. januarja 1925 M. S. br. 3473 za čas od 1. marca do 30. junija 1925, bilo včeraj nadaljšano za en mesec, to je do konca meseca julija t. l.

Razno.

Zaključni podpisi konvencij med našo državo in Italijo. Po informacijah italijanskih časopisov je rešeno v konvencijah, ki so bile sklenjene v Florenci, vprašanje bazena Thon di Revel na ta način, da se bo vse blago, namenjeno v jugoslovenske luke, prevažalo na jugoslovenskih ladjah. Upravo bazena organizira jugoslovenska vlada, ki bo upravljala tudi vsa skladišča ob tem bazenu.

Rešena so tudi mnoga druga vprašanja, ki so posebne važnosti za jugoslovenske mornarje in s čimer je zagotovljeno izplačilo odškodnine in položnine pri raznih društvih ter osiguran položaj pri italijanskih parobrodskih družbah. Minister dr. Rybač, ki se mudi že nekaj dni v Rimu, odputuje v kratkem v Beograd, da predloži vladi sklenjene konvencije v potrditev. V Rimu bo dr. Rybač z generalnim tajnikom zunanjega ministertva in s predsednikom italijanske delegacije parafiral vse dosedaj zaključene konvencije.

Kongres trgovske in obrtne omladine v Skopju. — Savez trgovsko-obrtniške omladine iz cele naše države bo imel 5. in 6. julija t. l. svoj kongres v Skopju. Na kongresu se bo razpravljalo o vseh vprašanjih glede zaštite interesov in pospeševanja kulturnega in strokovnega razvoja naše trgovske in obrtniške omladine.

Pravilnik za hotelirje. Ministertvo notranjih del je izdelalo sporazumno z ministertvom trgovine in industrije ter ministertvom financ nov pravilnik, ki se tiče hotelirstva v naši državi in ki vsebuje predpise za gostilne in vse druge obrate, v katerih se razpečavajo alkoholne pijače. Nov pravilnik deli hotelirstvo na gostilne in hotele, a te zopet na tri kategorije I., II., III. Pravilnik bo stopil, kakor se govori, že te dni v veljavo.

Koruzni pridelek v Argentini. Glasom statistike poljedelskega ministra je pridelala Argentinja 4.732.235 ton koruze. Za izvoz je določenih 2.782.442 ton koruze.

Pridelek sliv v Bosni. Po poročilih sarajevske trgovske in obrtniške zbornice bo letos pridelek sliv srednji. Računa se, da bo v Bosni okoli 1000 vagonov in to na brčkom trgu 800, na drugih pa od 150 do 200 vagonov. Kvalitativno so slive boljše, nego so bile lanske in predlansko leto.

Novo posojilo sovjetske vlade. Agencija »Rosta« objavlja: Vlada je ratificirala načrt za najetje novega posojila v znesku 300 milijonov rubljev, ki se uporabi za gospodarske sanacije dežele. Ljudski komisar za finance Sokolnikov je izjavil, da sedanje stanje sovjetskih bank brez drugega dopušča najetje večjega posojila. Vlada namerava uporabiti posojilo v svrhu dvigovanja poljedelstva, industrije in gradbe nekaterih železniških prog.

Štiri milijone prebivalcev v Berlinu. Agencija »Havas« poroča, da šteje Berlin po zadnjem ljudskem štetju okoli 3.950.000 prebivalcev.

Produkcija petroleja 1924. Angleško-nizozemska družba »Royal Dutch« priobčuje podatke petrolejske produkcije v letu 1924, a ne celotne, temveč samo od svojih podjetij. Da vidimo, kako ogromna je ta družba, priobčujemo produkcijo v letih 1923 in 1924, v meterskih tonah:

Leta 1923.	
Nizozemska Indija (razen Džambi)	2.764.451
Džambi	—
Saravak (na otoku Borneo)	567.227
Egipt	152.830
Rumunija	414.122
Podjetje Corona v Mehiki	4.632.831
Venezuela	538.869
Rosana v Uniji	1.918.115
Podjetja v Kaliforniji	3.697.586
	14.697.586

Leta 1924.	
Nizozemska Indija (razen Džambi)	2.819.917
Džambi	5.686
Saravak (na otoku Borneo)	599.392
Egipt	162.815
Rumunija	450.590
Podjetje Corona v Mehiki	2.694.876
Venezuela	1.162.481
Rosana v Uniji	1.898.068
Podjetja v Kaliforniji	3.594.285
	13.388.110

Produkcija se je zmanjšala in sicer v prvi vrsti radi Mehike. Vrelci v Corona so dosegli maksimum leta 1923. in so začeli nato pešati, tako zelo, da ostala produkcija njih zmanjšane produkcije ni mogla izravnati. Sicer je pa ostalo vse približno na prejšnji višini, razen Venezuele, ki je dvignila produkcijo za 623 tisoč 612 ton = 116 odstotkov.

Poljski stanovanjski zakon. Dne 1. julija t. l. je stopil na Poljskem v veljavo stanovanjski zakon, ki določa najemnine: za 1 sobo ali 1 sobo in kuhinjo na 49%, za upokojece na 46%, za invalide na 40%, za 2 do 3 sobe 54%, za 4 do 6 sob na 59%, za več nego 6 sob na 62% in za poslovne lokale na 57 do 62% predvojne najemnine v zlatu.

Prijateljski odnosi med Italijo in Rusijo. Novi poslanik Zveze sovjetskih socialističnih republik, g. Kergenčev, je obiskal te dni v spremstvu svoje žene najvažnejša industrijska podjetja v Genovi, Milanu in Turinu. Poslanik se je zelo pohvalno izrazil o organizaciji italijanske veleindustrije.

Kazan, volčji pes. Spisal James Oliver Curwood. Poslovenil P. V. B. Ljudska knjižnica, 19. zvezek. Založila Jugoslovenska knjigarna v Ljubljani. Cena broš. izv. Din 18.—, trdo vezanemu v platno Din 30.—. Ta kanadski roman je eno največjih del ameriškega slovstva in je vzbudil velikansko senzacijo. Preveden je bil takoj skoro v vse civilizirane jezike in je povsod imel nenavaden uspeh. To je živalski roman, a pusti daleč za seboj živalske pripovedke Angleža Setona Thompsona ali pa Ruyard Kiplingove povesti iz indijske džungle. Kazan ni samo povest iz življenja volkov in lovcev v severnih kanadskih pustinja, temveč je obenem tako napet roman, da ga oni, ki ga je začel čitati, ne more odložiti, predno ga ni prečital do konca. Kar se tiče napevosti, se more kosati z vsakim modernim detektivskim romanom. — Opozarjamo bralce na izredni užitek, ki jim ga bo

KUPUJMO IN PODPIRAJMO
Izvrstno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

Ljubljanska borza.

Petek 3. julija 1925.

Blago: Zaboji za slive, 22½, fco nakl. postaja bl. 5.50; zaboji za slive, 25, fco nakl. postaja bl. 7.50; zaboji za slive, 30, fco nakladalna postaja bl. 11; zaboji za slive, 33, fco nakladalna postaja bl. 11.50; deske, 20 in 25 mm, monte, fco meja bl. 520; oglje, la, vilano, fco meja bl. 96; pšenica Rosafé, fco Postojna trans. bl. 400; Koruza sremska, fco nakl. postaja bl. 185; koruza defektna, po vzorcu, pariteta Ljubljana bl. 170; krompir, novi, fco štaj. postaja den. 135.

Eksekutivna prodaja: Trami po notih dolžine
deb. 4 m 5 m 6 m 7 m 8 m 9 m 10 m 11 m
3/3 300 75 15 — — — — —
3/4 300 75 15 — — — — —
4/4 300 200 100 30 15 — — —
4/5 250 250 150 50 25 — — —
5/6 150 250 200 70 30 15 5 2 2
5/7 40 50 40 30 20 5 — — —
6/7 40 100 80 40 40 30 10 3 3
6/8 10 30 60 40 40 30 15 3 3
7/9 2 7 8 8 10 5 3 2 2
fco nakladalna postaja, 360 m³ den. 345, bl. 260, zaklj. 245.

Vrednote: 7% investicijsko posojilo iz leta 1921 den. 62.50; Loterijska 2½% državna renta za vojno škodo den. 230; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 200, bl. 205; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 225, bl. 265; Merkantilna banka, Kočevje den. 101, bl. 101, zaklj. 101; Prva hrvatska štedionica, Zagreb den. 800, bl. 804; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana bl. 135; Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana den. 297, bl. 320; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 100, bl. 111; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 265, bl. 280; 4½% zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20; 4½% kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20.

Tržna poročila.

Dunajski svinjski sejem (1. julija). Dogon 14.025 svinj. Od tega je bilo: 40 domačih, 792 madžarskih, 152 jugoslovenskih, 11.362 poljskih in 1679 rumunskih. Izven sejma se je kupilo 471 svinj. Ob manjšem dovozu so cene debelim svinjam poskočile za 20 in mesnim za 15 grošev pri kg. Notirale so za kg žive teže: svinje, debele, prvorazredne 2.50—2.60, srednjetežke 2.40—2.50, kmetske 2.35—2.55.

Dunajska borza za kmetijske produkte

(1. julija). Deževno in hladno vreme, ki traja že dalje časa, je vzbudilo med mlinarskimi krogi skrb, da bo možnost uporabe žita nove žetve zakasnela. Zato so začeli mlini nakupovati staro žito. Na dunajskem tržišču je tako nastalo boljše razpoloženje in večje povpraševanje. Notirajo v šilingih za 100 kg vključno blagovnoprometni davek brez carine: pšenica: domača 51.50—52.50, Rosafé 51.50—52.50; rž: domača 46—47; ječmen: domači 36—41; turščica: 29.75—

30—75; oves: severno-ameriški 43—44; pšenična moka (cene na debelo): domača 84—86.

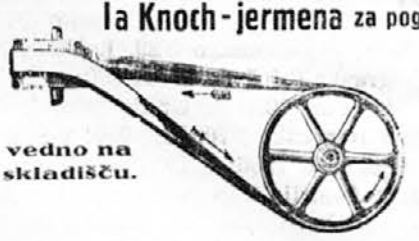
Dobava, prodaja.

Dobave. Dne 10. julija t. l. se bo sklenila v pisarni intendantskega slagališta Dravske divizijske oblasti v Ljubljani pogodba za dobavo olja, masti, fižola, makaron, riža, zdroba, jesiha, sladkorja, žitne kave in cikorijske. Vršile se bodo

naslednje ofertalne licitacije: Dne 28. julija t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 100 ton plinskega koksa; pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave barv. — Dne 29. julija t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave asbestnih vrvic, stenja, steklenega in smirkovega papirja itd.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

la Knoch - jermena za pogon



vedno na skladišču.

A. Lampret, Ljubljana
Krekov trg št. 10. — Telefon št. 247.

Josip Petelinc, Ljubljana
Na veliko! (blizu Prešernovega spomenika) ob vodi Na malo!
Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, sukanec, toaletno blago.
Telefon 913

Poštno ček. rač. št. 11.165. Telefon št. 412.

Vzajemna posojilnica

v Ljubljani, na Miklošičevi cesti
poleg hotela „UNION“, v lastni palači

dovoljuje:
trgovske kredite v tekočem računu proti zelo nizkemu obrestovanju, sprejema česije in daje posojila na varne račune, proti poroštvu, vključni na posestva i. t. d. Obresti in pogoji najugodnejši.

Vezane hranilne vloge obrestuje po dogovoru. Hranilne knjižice drugih zavodov sprejme kot gotovino. Obrestovanje se torej ne prekine. Varnost: Rezervni fond, deleži članov, ki jamčijo še z enkratno deležno vsoto, lastna palača, obširna druga posestva v tu- in inozemstvu, hotel „Union“ itd. itd.

I. Opšti Veliki Vašar i Izložba u Subotici od 22.-31. avgusta 1925.

Na Subotičkom Velikom Vašaru i Izložbi će učestvovati osim Vojvodjanske poljoprivrede, zanatstva i industrije i poljoprivrede, zanatstva i industrija iz cele naše zemlje. Učestvovali i inozemstvo sa produktima, koje mi ne izradjujemo ili ih ne izradjujemo u dovoljnoj količini. U poljoprivrednom delu će naročito biti lepo zastupljeno tuzemstvo, a i inozemstvo sa prvoklasnom stokom za priplod, kao i svim najnovijim i najmodernijim traktorima, plugovima za oranje. Za vreme izložbe će biti priredjene utakmice u oranju, konjske trke, razni kongresi itd.

Za ovaj vašar i izložbu je veliko interesovanje, kako u tuzemstvu, tako isto i u inozemstvu i to ne samo medju izlagačima, nego i medju potrošačima - posetiocima.

Tražite prospekt! — Za industrijsku izložbu primaju se prijave do 15., a za poljoprivrednu do 31. jula. Legitimacije za ovaj vašar - izložbu kod svih trgovačko-industrijskih komora u zemlji, kao i kod trgovačkih agencija i banaka. — Legitimacije za posetioce iz tuzemstva staju 30 Din, a za posetioce iz inozemstva 80 Din. — Na željeznica kako za posetioce, tako i za izložbenu robu važi popust od 50%.

Vašar-Izložba će se održati na Paličkom putu, na prostoru od 36.000 m². Svaki poljoprivrednik, industrijalec, zanatlija i trgovac, treba, da iskoristi ovu priliku i da učestvuje na ovom vašaru, jer će ovo biti prvi vašar - izložba ove vrste u našoj zemlji. Stanovi osigurani. — Nedaleko od samoga mesta izložbe nalazi se čuvena klimatična banja Palič. Prijave se šalju:

Upravi I. Opšteg Velikog Vašara i Izložbe u Subotici.
Telegramadresa: IZLOZBA. — Telefon 302.

TISKARNA „MERKUR“
Trg - Ind. d. d. LJUBLJANA Telefon št. 552
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠT. 13
Tiska časopise, knjige, posetnice, brošure, letake, cenike, pravila itd. itd.
Lastna knjižovnica

Veletrgovina
A. SARABON
v Ljubljani
priporoča
špecerijsko blago
raznovrstno žganje moko in
deželne pridelke
raznovrstno
rudninsko vodo
Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.
CENIKI NA RAZPOLAGO!

Kurja očesa
Najbolje sredstvo protiv kurjih očesa
Clavén
Zaštitni znak.
Skladište v lekarnah ali drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavne skladišča
M. HRNJAK
lekarnar
SISAK

Najbolji šivalni stroji in kola sa edino le
Josip Petelinc-a
znomenke
GRITZNER, PHÖNIX in ADLER
za rodbino, obrt i industriju
Ljubljana
Pauk v vezanju brezplaćen. Večletna garancija.
Odelavnica za popravila
Na veliko. Telefon 913. Na malo.

Gradbeno podjetje
Ing. Dukić in drug
Ljubljana, Bohoričeva ul. št. 24
Telefon štev. 560
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Naročajte in širite „TRGOVSKI LIST“!

Brodarsko akcionarsko društvo
Sedež: Beograd „OCEANIA“ Ravnateljstvo: Sušak
Glavno odpravništvo v Trstu.

Redna mesečna trgovska proga Jadransko morje, Marseille, Španija, Maroko do Kanarskih otokov

Odhod iz Splita	vsakega	1. meseca
„Šibenika“	4.	„
„Sušaka“	10.	„
„Trsta“	18.	„

pristaja eventualno v Gružu za: Marseille, Barcelono, Valencijo, Oran, Melilla, Malaga, Tangier, Casa-Blanca, Teneriffe in Las Palmas, pristane po potrebi tudi v ostalih medlukah.

Petnajstidnevna trgovska proga za Egejsko morje

iz: Sušaka, Trsta, Splita, eventualno iz Gruža za: Patras, Kalamato, Pirej, Volo, Solun, Cavallo, Metileno, Chios, Smirno, po potrebi Ghytion, Dedeagač, Rodi, Kandijo in Kanejo.

Za pojasnila se je obrniti na ravnateljstvo na Sušaku in glavno odpravništvo v Trstu ali na društvena zastopstva na Reki, v Šibeniku, Splitu in Gružu.

Dr. Ing. Miroslav Kasal

Oblastveno poverjeni stavbeni inženjer in mestni stavbenik
Ljubljana - e št. 11 - telefo št. 287

Stavbeno podjetje in tehniška pisarna za betonske, železobetonske in vodne zgradbe, arhitekturo ter vsakovrstne visoke stavbe.

Izvršitev. Projektiraje.

AVTO

bencin, pnevmatika, olje, mast, vsa popravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi JUGO-AVTO. d. z o. z. v Ljubljani.

TVRDKA A. VOLK LJUBLJANA

Veletrgovina žita in mlevskih izdelkov priporoča iz svoje zaloge vse vrste pšenične

moke najboljših banaških mlinov, otrobe, koruzne in ajdove izdelke, kašo, ječmenj, nadalje pšenico, koruzo, oves, fižol in druge poljske pridelke.

Telefon štev. 449.
Brzjav: VOLK.
ZAHTEVAJTE PONUDBE

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

Dunajska c. 4. (v lastni stavbi)

KAPITAL IN REZERVE Din 19,000.000.—.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjav: TRGOVSKA

Telefoni: 139, 146, 455.

Podružnice:

Maribor, Kamnik, Konjice, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Slovenjgradec.

Ekspozitura:

Prevalje